

Vragen gesteld door de leden der Kamer, met de daarop door de regering gegeven antwoorden

3165

Vragen van het lid **Roemer** (SP) aan de minister van Verkeer en Waterstaat over de veiligheid bij spoorwerk. (Ingezonden 16 juni 2009)

1
Wat is uw mening over het bericht dat spooronderhoudbedrijf VolkerRail het niet zo nauw neemt met de veiligheidseisen?¹

2
Kunt u aangeven hoeveel veiligheidsincidenten bij het werken aan het spoor uw Inspectie heeft geconstateerd en hoe zich dit de afgelopen jaren heeft ontwikkeld?

3
Kunt u verklaren waarom de vakbonden tot dergelijke bevindingen komt bij onaangekondigde inspecties terwijl uit onderzoek van uw inspectie een dergelijk beeld niet naar voren komt? Hoe vinden uw inspecties in praktijk plaats?

4
Kunt u aangeven hoe de specifieke audits van ProRail op naleving van de arbeidsveiligheidsprocedures worden uitgevoerd en welk beeld hieruit naar voren komt? Hoe gaat dit bij de inspecties van ProRail tijdens de uitvoering van werkzaamheden? Welk beeld komt naar voren uit de registratie van de veiligheidsprestaties van de bedrijven door ProRail?

5
Ziet u een relatie tussen de grote concurrentie in het spoorwerk en het nakomen van de veiligheidseisen? Kunt u uw antwoord toelichten?

6
Kunt u aangeven hoe de veiligheid wordt beïnvloed door de inhuur van personeel?

7
Bent u op de hoogte van signalen dat ingehuurd personeel soms onder druk gezet wordt om het niet zo nauw te nemen met de veiligheid? Zo ja, welke maatregelen neemt u hiertegen? Zo nee, bent u bereid een en ander te onderzoeken?

8
Bent u ervan op de hoogte dat, door een afname van de bestedingen van ProRail, er momenteel gedwongen ontslagen vallen bij VolkerRail terwijl er eigenlijk nog voldoende spoorwerk te doen is? Wat is uw mening hierover?

9
Bent u bereid meer toezicht te gaan houden op het nakomen van de veiligheidseisen bij het werken aan het spoor?

¹ Website FNV Bondgenoten, 15 juni 2009: «Onveiligheid aan het licht bij acties VolkerRail» www.fnvbondgenoten.nl/nieuws/actueel/1367066

Antwoord

Antwoord van minister **Eurlings** (Verkeer en Waterstaat) (ontvangen 6 juli 2009)

1
De Inspectie voert regelmatig controles uit op de naleving van veiligheidseisen door aannemers, waaronder VolkerRail. De resultaten van de inspecties in 2008 staan weergegeven in het rapport «Inspectie resultaten baanwerken 2008» van 18 mei 2009¹. De Inspectie heeft begin 2008 zes overtredingen geconstateerd bij VolkerRail, waarna een bestuurlijke sanctie is opgelegd. In het door u aangehaalde bericht worden geen relevante details over het incident beschreven zodat de juistheid ervan door de Inspectie Verkeer en Waterstaat niet kan worden geverifieerd.

2
De Inspectie concludeert dat 2008 in zijn algemeenheid een positiever beeld laat zien in het nalevingniveau in vergelijking met voorgaande jaren. De naleving van de veiligheidsregelgeving is toegenomen van 60% in 2007 naar 71% in 2008. Het nalevingniveau is echter structureel te laag. In 2008 hield de Inspectie 105 inspecties op locatie. Daarbij voldeden er 75 aan alle eisen gesteld voor de veiligheid van het spoorverkeer. In 30 situaties zijn

tekortkomingen geconstateerd waarbij er sprake was van een reële kans op een veiligheidsincident. In deze situaties zijn door de ondertoezichtgestelde direct initiatieven genomen of zijn er bestuurlijke maatregelen genomen door de Inspectie om deze ongewenste situatie direct te beëindigen.

3

Het beeld dat de Inspectie in het bij antwoord 1 genoemde rapport schetst, is dat er weliswaar sprake is van verbetering van de naleving van de regels met betrekking tot werken aan de spoorweg, maar dat nog sprake is van een te laag naleefniveau.

Artikel 3 van de Spoorwegwet bepaalt dat het een ieder verboden is zich zodanig te gedragen dat gevaar op de spoorweg wordt veroorzaakt of kan worden veroorzaakt, of dat het verkeer op de spoorweg wordt gehinderd of kan worden gehinderd. Tijdens de inspectie baanwerken wordt gekeken naar 7 onderwerpen uit het Normenkader Veilig Werken en het Voorschrift voor Veilig Werken die hierop van toepassing zijn. Toetsing van zowel het proces als het menselijk handelen staan hierin centraal. Het merendeel van de inspecties (80%) had betrekking op de drie grootste procescontractaannemers. Voor gedetailleerde informatie over de wijze van inspecteren en de resultaten van de inspecties, verwijs ik u naar eerdergenoemd rapport.

4

ProRail houdt toezicht op de veiligheid door het houden van:

- audits bij bedrijven ten behoeve van de erkenningsregeling;
- specifieke audits op naleving van de arbeidsveiligheidsprocedures;
- controles op documenten (onder andere registratie en geldigheid certificaten)
- registraties van de veiligheidsprestaties van bedrijven;
- inspecties tijdens de uitvoering van werkzaamheden.

Bij de audits wordt bij de aannemer gecontroleerd of arbeidsveiligheidsvoorschriften worden nageleefd en bijbehorende procedures aantoonbaar zijn geïmplementeerd in de bedrijfsvoering. Bij de inspecties wordt op het werk gecontroleerd of de veiligheidsorganisatie voldoet aan

de eisen, of gewerkt wordt in de juiste beveiligingsklasse en of de daarbij behorende beveiligingsmiddelen worden gebruikt. Zowel bij de audits als bij de inspecties worden met regelmaat (administratieve) tekortkomingen geconstateerd. Over het geheel genomen bestaat bij ProRail het beeld dat de arbeidsveiligheid serieus wordt genomen.

5

Er is voor wat betreft spoorbouw en spooronderhoud, mede als gevolg van de Europese aanbestedingsregels, sprake van een open markt in Nederland. Er worden eisen gesteld aan bedrijven die in deze markt actief willen zijn. Die eisen betreffen met name de wijze waarop de arbeidsveiligheid wordt geborgd en veiligheidsvoorschriften aantoonbaar worden nageleefd. In de praktijk wordt door ProRail en de Inspectie getoetst of er veilig wordt gewerkt. Ik heb geen reden te veronderstellen dat concurrentie in de spoorbranche van invloed is op de naleving van arbeidsveiligheidseisen.

6

Ik heb geen indicatie dat de (arbeids)veiligheid wordt beïnvloed door de inhuur van personeel. De door ProRail erkende bedrijven kunnen gebruik maken van onderaannemers of van ingehuurd personeel. Voor werkzaamheden die onder de erkenningsregeling vallen, geldt dat onderaannemers ook over deze erkenning moeten beschikken. Voor ingehuurd personeel geldt dat inhurende bedrijven dit personeel moeten behandelen als ware het eigen personeel. Voor ingehuurd veiligheidspersoneel geldt als extra eis dat zij aantoonbaar aan de eisen uit de Spoorwegwet moet voldoen. Hiervoor bestaat een speciale certificatieregeling.

7

Dergelijke signalen hebben mij niet bereikt. Ik zie vooralsnog geen aanleiding tot een onderzoek.

8

Zoals ik in mijn brief van 9 april 2009 heb aangegeven vind ik een vitale spoorsector van groot belang. Ik heb daarom bij ProRail aangedrongen op het waar mogelijk versnellen van maatregelen. ProRail ziet de ernst van de situatie in en heeft met de sector overleg gevoerd over het volume aan

werkzaamheden. Mede op basis van dit overleg is een pakket maatregelen tot stand gekomen, waarover ik u in de genoemde brief heb geïnformeerd. Ik heb aangedrongen op continuering van dit overleg zodat verdere versnellingsmogelijkheden die ten goede komen aan de vitaliteit van de sector niet onbenut blijven.

9

Toezicht op de naleving van regels aangaande veilig werken aan de spoorweg heeft prioriteit bij de Inspectie. Ik zie geen aanleiding om het toezicht verder te intensiveren.

---

¹ Het rapport is gepubliceerd op www.ivw.nl op 10 juni 2009.